

**FRÅGOR OCH SVAR -
DIALOGMÖTE GRANSKNING
AV ÖVERSIKTSPLAN
”ULRICEHAMN 2040”
2021-04-20**

Ulricehamns kommun

Ludvig Simonsson
Samhällsplanerare

Emma Persson
Samhällsplanerare

Innehåll

1	Inledning	4
2	Frågor och svar	4
	Fråga 1	4
	Fråga 2	4
	Fråga 3	5
	Fråga 4	5
	Fråga 5	5
	Fråga 6	6
	Fråga 7	6
	Fråga 8	6
	Fråga 9	7
	Fråga 10	7
	Fråga 13	7
	Fråga 14	8
	Fråga 15	8
	Fråga 16	8
	Fråga 17	9
	Fråga 18	9

1 Inledning

Den 2021-04-20 hölls ett dialogmöte i samband med granskningen av kommunens nya översiktsplan. Mötet genomfördes i två delar. Först hölls ett livemöte där översiktsplanen presenterades och deltagare kunde ställa frågor via en chatt. Därefter gick det att ansluta sig till olika grupper för att kunna ställa frågor direkt till politiker från den politiska referensgruppen i översiktsplanearbetet.

Detta är en sammanställning av de frågor som inkom under *livemötet*. Sammanställningen redovisar både frågor som besvarades under mötet och de frågor som inte besvarades under mötet. Varje fråga besvaras i denna sammanställning.

I vissa fall har frågorna redigerats i efterhand för att förtydliga eller justera stavning och grammatik.

2 Frågor och svar

Fråga 1

Fråga

När det gäller just Boarp/Stigared har ursprungsförslaget varit att områdena är borttagna i vindkraftsplanen. Efter första granskningen (samrådet) kvarstår att områdena inte finns med längre. Nu är det sista gången som allmänheten får yttra sig och då undrar jag om man kan lita på det förslaget som ligger just nu. Konkret fråga är alltså om värnandet av Komosse, genom det tysta området samt borttagande av vindkraftsområdena Boarp/Stigared, kommer stå fast, eller kan det göras en sista "överraskande" förändring som inte går att ha synpunkter på?

Svar

Granskningsförslaget är ett förslag vilket innebär att ändringar fortfarande kan ske i planen fram till antagandet. Om kommunen väljer att föreslå fler vindkraftsområden utöver de som presenteras i granskningsförslaget, bedöms detta innebära så kallade "väsentliga ändringar". Om sådana ändringar görs måste en granskning ske på nytt.

Om det finns något i översiktsplanen som du anser behöver beaktas i det fortsatta arbetet föreslås att du inkommer med ett yttrande om detta.

Fråga 2

Fråga

I sammanfattningen för översiktsplanen skriver ni: "Översiktsplanen koncentrerar dock de stora exploateringarna till tätorterna. Detta är viktigt för att behålla landsbygdens värden och egenskaper." Gäller det sistnämnda inte när det kommer till vindkraftverk?

Svar

Restriktioner för vilken omgivningspåverkan som vindkraftverk får ha anges både i vindkraftsplanen och i samband med tillstånd. Hur mycket en individ störs av vindkraft

beror delvis på objektiva faktorer, men även på subjektiva upplevelser. Frågan berör därför värderingar och åsikter vilket gör att den föreslås tas upp med folkvalda politiker i möte 2.

Fråga 3

Fråga

Har ni tagit den nya jobba-hemifråntrenden i beaktning i *Tätt och blandat*? Det verkar framförallt vara stillheten och tystnaden på landsbygden som lockar inflyttare från storstäderna

Svar

Långsiktiga och bestående effekter av pågående pandemi som kan innebära behov av anpassningar i en översiktsplan har i dagsläget inte identifierats.

Den övergripande strategin *Tätt och blandat* berör tätorter generellt och centralorten i synnerhet. Landsbygden innefattas inte i denna strategi. Däremot kan tätt och blandat i tätorter vara ett sätt att behålla landsbygdens värden i så stor utsträckning som möjligt.

Fråga 4

Fråga

Vad utgår siktanalysen ifrån gällande vindkraftverken? Vi som bor nära de utpekade områdena har ingen färgmarkering alls?

Svar

Analysen har utgått från att en fiktiv vindkraftspark innehållande fem vindkraftverk och med en totalhöjd på 300 meter placeras i de i samrådsförslaget föreslagna vindkraftsområdena. Efter samrådet har vindkraftsområdena ändrats väsentligt och det enda området som kvarstår från samrådet är Marbäck. Därför är Marbäck det enda området som i granskningsförslaget omfattas av en siktanalys. Just nu tas siktanalyser fram för de områden som är med i granskningsförslaget.

Fråga 5

Fråga

Vad står LIS för?

Svar

LIS står för "Landsbygdsutveckling i strandnära lägen" och avser områden som kommunen pekar ut inom strandskydd. Kommunen kan peka ut LIS-områden för verksamheter och bostäder. Syftet med att peka ut LIS-områden är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i områden med god tillgång till fria strandområden, framförallt i områden som inte ligger i närheten av större tätorter. Ett LIS-område innebär inte att strandskyddet har upphävts eller att dispens inte behöver sökas. Prövning sker alltid i det enskilda ärendet.

Fråga 6

Fråga

Man säger sig värna om den biologiska mångfalden och om arters fortlevnad, men det får tydligen inte kosta något. Ett exempel är den unika och storvuxna stammen av öring i Åsunden. Den är på väg att dö ut eftersom den är beroende av att kunna vandra förbi kvarndammen vid Vistafallet. Det kostar runt 500 000 kronor att lösa problemet genom att bygga ett "omlöp" förbi dammen. Åsundens fiskevårdsområde har sökt ekonomiskt stöd hos kommunen men mötts av kalla handen. Hur kan det komma sig? Fisket i Åsunden och Åtran har ett stort värde ur både ett rekreations- och ekonomiskt perspektiv. Dessutom ingår den värdefulla öringen i högsta grad i mångfalden.

Svar

Frågeställaren rekommenderades att ställa frågan till grupp 1 i möte 2. Frågan besvarades där med att bland andra ordförande i den politiska referensgruppen skulle diskutera frågan med Länsstyrelsen i närtid.

Fråga 7

Fråga

Jag har frågor om vindkraft. Om man som fastighetsägare inom något av de utökade områdena inte är intresserad av att upplåta mark för detta, trots att det är riksintresse, kan kommunen ålägga fastighetsägaren att göra det?

Har också en fråga om viktning mellan värdeetrakt, jordbruk och vindkraftområde när det sammanfaller.

Svar

Kommunen kan inte ålägga någon att anlägga vindkraft. Om fastighetsägaren inte vill upplåta sin mark för vindkraft är expropriering knappast aktuellt.

Vindkraft är en samhällsviktig energikälla och väger tungt i förhållande till jordbruksmark. Värdeetrakt väger lättare än jordbruksmark, men får behandlas i tillståndsprövningen.

Fråga 8

Fråga

Kommer uppdateringen (siktanalys vindkraft) inom yttrandetiden?

Svar

Uppdateringar kommer inte göras i granskningsförslaget under yttrandetiden eftersom inga ändringar får göras i denna version efter beslut om granskning i kommunfullmäktige. En uppdaterad siktanalys är under framtagande. Ambitionen är att redovisa den nya siktanalysen i det förslag som efter granskningen skickas till kommunfullmäktige för antagande.

Fråga 9

Fråga

Hur kommer samråden och möjligheten att påverka bygglov för vindkraftverk vara om översiktsplanen godkänns i befintligt skick?

Svar

Det kan innebära begränsningar för att få bygglov inom 800 meter från vindkraftsområdena. 800 meter är det avstånd som kommunen satt som minsta avstånd från vindkraftsområden till bostäder.

Fråga 10

Fråga

Varför har man inte större avståndsgräns för vindkraftverk? Borde vi inte ta lärdom av länderna i Europa som nu ökar avstånden till tio gånger höjden på grund av hälsoaspekter?

Svar

Det angivna skyddsavståndet i vindkraftsplanen är ett riktvärde som har legat till grund för bedömningen av lämpliga områden för vindkraftsparker. Kommunen kommer fortsatt att bedöma de faktiska förhållandena samt den upplevda störningen av en vindkraftsetablering i varje enskilt fall.

Skyddsavståndet 800 meter till bostadsbebyggelse bedöms vara tillräckligt för att klara riktvärdet för buller från vindkraft på 40 dB(A). Ljudnivån från ett vindkraftverk beror dels på källjudsnivån (vilket ljud som verket strålar ut vid källan) och på vilket avstånd från verket man mäter. Är det flera vindkraftverk i en park så ökar den totala ljudnivån.

Det är inte höjden på ett enskilt verk som motiverar ett större avstånd, utan källjudet från själva vindkraftsverket. I takt med teknikutvecklingen har källjudet från moderna verk minskat. Källjudet från ett verk minskar också ju högre ett verk är på grund av att avståndet till marken nedanför ökar. Detta medför att högre verk inte är ett skäl till att ange ett längre minimumavstånd utifrån bulleraspekten.

Fråga 13

Hur kan kommunen anse att 40 dB(A) är acceptabelt i områden som i tidigare översiktsplaner har konstaterats ha ett bakgrundsljud som är lägre än 35 dB(A)? Det är ju en dubbel fördubbling av ljudnivån! ”40 dB(A) är ett riktvärde som gäller industri nattetid och därför gäller det också vindkraft.” Källa sid 31 i ert underlag: *Vindkraftens påverkan på människors intressen, 2012.*

Svar

Det i vindkraftsplanen angivna riktvärdet 40 dB(A) utomhus vid bostäder baseras på rekommendationer från Naturvårdsverkets vägledning: *Vägledning om buller från vindkraft*. Naturvårdsverket ger i vägledningen stöd i vilka ljudnivåer som inte bör överskridas och hur mätning och beräkning av buller från vindkraft bör genomföras. De ljudnivåer vid de riktvärden som Naturvårdsverket anger innebär dock fortfarande att det finns en risk för att ljudet upplevs som störande i vissa situationer.

I Sverige har sedan 90-talet 40 dB(A) ekvivalentnivå utomhus vid bostäder använts som riktvärde för vindkraftsbuller. 40 dB(A) utomhus vid bostäder har också fastställts som

begränsningsvärde i praxis. Vid 40 dB(A) bedöms drygt 10 % av en större population uppleva sig mycket störda av vindkraftsbuller.

År 2018 presenterade WHO hälsobaserade riktvärden för ett antal bullerkällor, däribland vindkraft. Riktvärdena grundar sig på en sammanställning av ett flertal olika störningsstudier, framtagna under perioden år 2000–2015, som vägts samman för att hitta en enhetlig bedömning. Det riktvärde WHO kom fram till för vindkraftsbuller var 45 dB(A).

I Sverige finns inga nationella bestämmelser om avstånd mellan vindkraftverk och bostadshus. Avståndet beror på ljudkurvans beräknade utbredning till 40 dB(A). Denna kurva bestämmer ofta avståndet till vindkraftverket som kan vara 400 meter, 500 meter och/eller 600 meter. Kommunen kommer fortsatt att bedöma de faktiska förhållandena samt den upplevda störningen av en vindkraftsetablering i varje enskilt fall.

Fråga 14

Fråga

Hur hanteras fornminnen i översiktsplanen?

Svar

Fornminnen hanteras inte i detalj i översiktsplanen. Däremot behöver de i översiktsplanen föreslagna exploateringsområdena förhålla sig till eventuella fornminnen. Detta görs genom att det anges hur hänsyn ska tas till fornminnen i samband med exempelvis detaljplanering.

Fornminnen hanteras enligt kulturmiljölagen. Det går att läsa mer om detta i granskningsförslaget i fliken "markanvändning" och sedan i avsnittet "kulturmiljö" som går att hitta längst ner i listan med avsnitt.

Fråga 15

Om man skulle söka om bygglov inom riksintresseområden för vindkraft, är det större chans att man kan få okej på förhandsbesked jämfört med de av kommunen utpekade områdena för vindkraft?

Svar

Kommunens utpekade områden väger tyngre i dessa sammanhang och innebär en större begränsning för bygglov och förhandsbesked än de av staten utpekade riksintresseområdena för vindkraft. Detta eftersom vindkraftsplanen är beslutad av kommunfullmäktige medan riksintresseområdena anges för att de bedöms ha särskilt goda förutsättningar för vindkraft utifrån vindstyrka.

Fråga 16

Fråga

Kommer alla yttranden att publiceras och bli granskade?

Svar

Alla yttranden kommer att publiceras i ett så kallat granskningsutlåtande. I utlåtandet framgår om, och i så fall hur, planen justeras eller ändras utifrån synpunkterna inför antagande. Granskningsutlåtandet kommer göras tillgänglig på kommunens hemsida när översiktsplanen antagits av kommunfullmäktige.

Fråga 17

Fråga

Har ni en länk till detta material?

Svar

Det är oklart vad som avses med frågan. Finns det fortfarande intresse i frågan går det bra att ta kontakt med projektledarna för översiktsplanen.

Fråga 18

Fråga

Hur tänker man när man vill dra en väg genom ett friluftsområde?

Svar

Föreslagen förbifart avses att anläggas på ett sådant sätt att negativ påverkan på Lassalyckans friluftsvärden minimeras. I översiktsplanen visas en möjlig ny vägförbindelse mellan Hössnamotet vid väg 40 och Marbäck för en östlig förbifart av väg 157. Sträckningen visas oförändrad jämfört med gällande översiktsplan med den skillnaden att i tidigare plan har sträckningen endast illustrerats med en tunn linje och i förslaget till ny plan visas en bredare korridor för att tydligare visa vilket markområde som reserveras för en eventuell framtida förbifart. Det huvudsakliga syftet med att visa en korridor för förbifarten är att hindra att marken tas i anspråk för något annat ändamål som i framtiden avsevärt skulle försvåra för vägbyggnationen. Om det i framtiden blir aktuellt att bygga vägen kommer olika sträckningar utredas mer ingående varav den sträckning som visas i översiktsplanen kommer vara ett alternativ.

Frågor om själva ställningstagandet om att föreslå en förbifart avser ett politiskt ställningstagande och hänvisas därför till möte 2.